

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

Týmy pro mládež vývoj, aktuální stav, výsledky a výzvy

Mgr. Kamila Špejrová
Probační a mediační služba

Republikový výbor pro prevenci kriminality
Ministerstvo vnitra ČR

5. 11. 2020

Týmy pro mládež

- Přibližně od roku 2004 vznikaly první týmy pro mládež, většinou z potřeby koordinace zapojených subjektů při realizaci opatření dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, účinného od 1.1. 2004
- Týmy pro mládež doposud ve většině okresů (někde na úrovni měst) v nějaké podobě fungují, jejich složení, četnost a forma setkávání i zaměření jsou různé
- Koordinaci týmů pro mládež nejčastěji zajišťuje pracovník Probační a mediační služby, OSPOD, Pedagogicko-psychologické poradny, NNO apod.
- Všichni členové týmů pro mládež, včetně jejich koordinátorů se do jeho aktivit zapojují rámci svých běžných činností / úvazků
- Přestože týmy pro mládež jsou platformou, která dlouhodobě prokazuje svou potřebnost, nepodařilo se je zatím plošně systémově a metodicky podpořit

System včasné intervence

- V roce 2007 byla na odboru prevence Ministerstva vnitra vytvořena metodika Systému včasné intervence jako jeden ze systémových nástrojů prevence ohrožení dítěte a účinného řešení kriminality mládeže
- Systém včasné intervence je založen na třech pilířích:
 - Společný informační systém spravovaný místně příslušným OSPOD
 - Týmy pro mládež – tvoří ho zástupci OSPOD, Policie ČR, soudů, státních zastupitelství, Probační a mediační služby, místní samosprávy, školských zařízení, nestátních neziskových organizací atp.
 - Konkrétní praktická opatření, která tvoří samotný proces pomoci a intervence
- Systém včasné intervence je využíván v několika desítkách obcí s rozšířenou působností
- V roce 2011 byla na základě usnesení vlády odpovědnost za projekt Systému včasné intervence přenesena z Ministerstva vnitra na Ministerstvo práce a sociálních věcí

Týmy pro mládež v projektech Probační a mediační služby

- Probační a mediační služba realizovala v letech 2012-2015 a následně 2016-2020 dva projekty financovaných z fondů EU
- V obou projektech byla jedna z klíčových aktivit podpora činnosti týmů pro mládež a metodické podpory koordinátora týmu
- V projektu Na správnou cestu! působili v letech 2012-2015 čtyři koordinátoři v okresech: Plzeň-město, Brno-venkov, Náchod a Opava
- V navazujícím projektu Na správnou cestu! II k uvedeným 4 okresům přibylo 8 okresů: Česká Lípa, Pardubice, Jeseník, Žďár nad Sázavou, Olomouc, Šumperk, Benešov a soudní obvod Praha 9

Přínosy týmu pro mládež pro členy týmu

- Přehled o situaci v lokalitě – o dostupných službách, o vývoji rizikových jevů v místě
- Získání nových pracovních kontaktů, možnost sdílení dobré i špatné praxe
- Zvyšování kompetencí - tematické vzdělávání členů a hostů týmu
- Zavádění nových pracovních postupů a optimalizace těch stávajících
- Možnost rychlého přenesení změny postupů do jednotlivých organizací
- Navázání činnosti týmu na další pracovní skupiny v regionu – synergický efekt
- Motivace do další práce v rámci svých běžných agend (vidím, že má práce má smysl)

Přínosy týmu pro mládež pro lokalitu

- Zavádění či rozšíření chybějících programů (preventivních, resocializačních, probačních) a sociálních služeb v lokalitě, spolupráce se stávajícími realizátory a jejich podpora
- Aktivizace zástupců lokality při realizaci projektů či opatření – místní samosprávy, školských zařízení, neziskového sektoru, místních organizací
- Zviditelňování organizací, narovnávání a navazování vztahů mezi státními institucemi a nestátním neziskovým sektorem
- Podpora primární prevence ve školách
- Vzdělávání odborné veřejnosti obecně i specifických cílových skupin (pedagogičtí pracovníci, pěstouni, rodiče)

Přínosy týmu pro mládež pro lokalitu

Příklady konkrétních výstupů týmů pro mládež z projektu Na správnou cestu! II

- rozšíření adiktologické ambulance pro mladistvé
- zavedení nového programu primární prevence do škol
- uspořádání konferencí a pracovních setkání různých odborníků
- zavedení programu zaměřeného na prevenci před kyberšikanou
- vytvoření putovní výstavy fotografií k tématu závislostí
- podpora rozvoje cochemských principů do praxe
- inscenované soudní jednání
- vytvoření databáze psychologů
- zapojení zkušených praktiků do výuky na univerzitě
- vznik ocenění Počin roku v oblasti prevence

Výstupy týmů pro mládež v projektech Probační a mediační služby

Výsledky a výstupy projektů

- Bylo zrealizováno 148 setkání týmů pro mládež napříč 12 soudními okresy
- Podařilo se aktivizovat členy týmu i další místní subjekty do realizace konkrétních opatření
- Všechna realizovaná opatření vycházela z aktuálních potřeb v místě (na základě důkladné analýzy dostupných dat a informací)

Metodické výstupy projektů:

- **Metodický a procesní manuál týmů pro mládež**
- **Sborník dobré praxe týmů pro mládež** – soubor realizovaných opatření a popis jejich geneze od prvotního vnuknutí na setkání týmů pro mládež až po jejich realizaci, eventuálně i dojednání udržitelnosti po skončení projektu
- **Studie zahraniční a tuzemské praxe týmů pro mládež** (externí realizátor Sociofactor)

Koncepční materiály

- Zajistit další činnost a rozvoj Týmů pro mládež, institucionalizovat a standardizovat jejich činnost je jedním z úkolů Vládou ČR schválené **Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025**. Gestory tohoto opatření jsou Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo práce a sociálních věcí, spolupracujícími subjekty Ministerstvo vnitra, Probační a mediační služba
- Aktuálně je Ministerstvem práce a sociálních věcí připravována **Národní strategie ochrany práv dětí na období 2021-2029**, jedním ze jejích opatření je Vytvoření systému včasné podpory a pomoci dětem a rodinám v rizikových situacích s indikátorem Funkční systém včasné podpory a pomoci

Systemová podpora týmů pro mládež / Systému včasné intervence

- Přes všechny uvedené přínosy týmů pro mládež i výstupy projektových aktivit ve formě metodických materiálů můžeme říci, že systemová podpora týmů pro mládež v ČR stále chybí.
- Systém včasné intervence i činnost týmů pro mládež v některých lokalitách dlouhodobě úspěšně fungují, jejich fungování je však založeno na ochotě a aktivitě jednotlivců, konkrétních organizací, měst či krajů, ne na systemové podpoře.
- Řešení problémů ohrožených dětí a mládeže vyžaduje multidisciplinární přístup - sdílení informací, rychlá a účinná opatření. Výše uvedené platformy nabízí osvědčené způsoby, jak tyto problémy správně uchopit a řešit. Proto by si systemovou podporu ze strany státu jistě zasloužily.

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

Děkuji Vám za pozornost.

Kontakt:

Mgr. Kamila Špejrová

kspejrova@pms.justice.cz

777 467 573

www.pmscr.cz

